Dosarul nr.3-3124/2022
2-22189150-12-3-27122022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

15.04.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Asoio" împotriva Serviciului vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă – SRL"Asoio", prin avocatul Ilie Gîlca, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA ***** din 27.12.2022, la 27.12.2022 s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, formulând următoarele cerințe:

- anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022;
- anularea deciziei de regularizare ***** din 25 octombrie 2022, prin care în privința SRL„Asoio" au fost recalculate obligații vamale în sumă totală de 85386,28 lei (taxa vamală - 48404,50 lei, TVA = 9680,90 lei și majorarea de întîrziere = 27300,88 lei);

În argumentarea acțiunii depuse, partea reclamantă a indicat că, în fapt, la data de 30 iulie 2018, în baza declarației vamale de import ***** SRL"Asoio" a importat în Republica Moldova, de la compania „AON Transporte"Gmbh din Germania, un tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca *****cu numărul de șasiu *****, motor diesel, fabricat în anul *****, în cantitate de 1 unitate, având o valoare statistică totală de 605.056,24 lei.

Importul a beneficiat de scutirea achitării taxei vamale în proporție de 8%, în baza certificatului de circulație a mărfurilor*****din 24.07.2018.

SRL„Asoio" a beneficiat de tratament tarifar preferențial pentru acest import, în temeiul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la data de 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 2 iulie 2014 (publicată în Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), aplicabil produselor originare din Uniunea Europeană.

Ulterior, Serviciul Vamal al Republicii Moldova (prin Biroul Vamal Centru) a inițiat un control ulterior și a efectuat o reverificare a declarației vamale de import *****din 30.07.2018, în scopul verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial în raport cu SRL„Asoio".

Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, a fost efectuată reverificarea declarației vamale de import***** din 30.07.2018, ce a beneficiat de tratamentul tarifar preferențial, în baza Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană" în temeiul căreia „Asoio"SRL a importat de la „AON Transporte"Gmbh, din Germania un tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** 1 buc., cu valoarea statistică totală de 605056,24 lei, beneficiind de scutirea achitării taxei vamale în mărime de 8%, în baza certificatului de circulație a mărfurilor EUR.l ***** din 24.07.2018.

Astfel, potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, în conformitate cu prevederile Protocolului II al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a solicitat efectuarea verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018.

Ca urmare, au fost recepționate răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale din Germania *****din 01.10.2020 și ***** din 15.10.2020, prin care a fost comunicat faptul, că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.l***** din 24.07.2018 este autentic, însă marfa („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.) acoperită de acest certificat nu este produs originar din Uniunea Europeană, în sensul prevederilor Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, și în conformitate cu Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan euro- mediteraneene, fapt confirmat prin completarea de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a rubricii 14 a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.l, prin bifarea pătrățelului aflat în dreptul sintagmei „verificarea efectuată a demonstrat că certificatul respectiv nu întrunește cerințele referitoare la autenticitate și corectitudine (vezi remarcile anexate)", astfel, pentru marfa importată, menționată supra, „Asoio"SRL, a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial.

Urmare a iregularităților constatate, relatate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, a fost întocmită decizia de regularizare ***** din 25 octombrie 2022, prin care au fost recalculate obligații vamale în sumă totală de 85386,28 lei (taxa vamală = 48404,50 lei, TVA = 9680,90 lei și majorarea de întîrziere = 27300,88 lei).

Nefiind de acord cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, la data de 14 octombrie 2022, administratorul SRL„ASOIO", ***** l-a contestat, solicitând anularea acestuia din motiv că organul vamal eronat a constatat că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării *****, nu este produs originar din Uniunea Europeană.

La data de 03 noiembrie 2022, SRL„Asoio" a recepționat decizia de regularizare ***** din 25 octombrie 2022, prin care au fost recalculate obligații vamale în sumă totală de 85.386,28 lei, după cum urmează: taxa vamală – 48.404,50 lei, TVA – 9.680,90 lei, și majorarea de întârziere – 27.300,88 lei.

Totodată, la data de 07 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL„Asoio" a recepționat scrisoarea oficială a Biroului Vamal Centru ***** din 28 octombrie 2022, prin care a fost informată că informațiile prezentate în contestația depusă la data de 14 octombrie 2022 nu

pot modifica constatările efectuate, întrucât, cu privire la originalitatea mărfii, s-a pronunțat organul vamal al țării exportatoare.

La data de 08 noiembrie 2022, SRL„Asoio” a înaintat către Serviciul Vamal o cerere prealabilă prin care și-a exprimat dezacordul față de decizia de regularizare ***** din 25 octombrie 2022, solicitând revocarea și suspendarea acesteia.

Ulterior, la data de 13 decembrie 2022, SRL„Asoio” a recepționat răspunsul Serviciului Vamal ***** din 07 decembrie 2022, prin care a fost informată că acțiunile întreprinse de Biroul Vamal Centru sunt considerate legale și întemeiate, iar motivele invocate în contestație nu justifică satisfacerea cererii.

În consecință, se confirmă că procedura prealabilă a fost respectată.

Normele dreptului material, care reglementează raportul juridic litigios. Concluzii și aprecieri: La acest capitol invocă reclamanta că în conformitate cu prevederile art.286 Cod vamal, orice persoană are dreptul să atace actele administrative (inclusiv actele normative), acțiunile sau inacțiunea organelor vamale și ale colaboratorilor vamali dacă consideră că sînt lezate drepturile sau interesele sale legitime.

În conformitate cu prevederile art.287 Cod vamal, actele administrative, acțiunile și inacțiunea organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate succesiv pe două căi: administrativă și judiciară.

Potrivit art.288 Cod vamal, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali pot fi contestate conform prevederilor Codului administrativ.

În corespundere cu prevederile art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit prevederilor art.209 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

SRL„Asoio” consideră nelegale acțiunile Serviciului Vamal privind constatarea beneficierii neîntemeiate de tratamentul tarifar preferențial și recalcularea obligațiilor vamale în sumă totală de 85.386,28 lei. În acest context, SRL„Asoio” solicită anularea deciziei de regularizare ***** din 25 octombrie 2022.

În această ordine de idei, consideră că Serviciul Vamal nu a aplicat corect normele Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr.111 din 28.05,2015, constatând în mod eronat că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc, importat de către SRL„Asoio” nu este produs originar din Uniunea Europeană.

Serviciul Vamal și-a întemeiat procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, în mod exclusiv pe răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale Germania *****din 01.10.2020 și *****din 15.10.2020 în baza cărora se indică că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018 este autentic, însă marfa („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul

fabricării ***** - 1 buc.) acoperită de acest certificat nu este produs originar din Uniunea Europeană.

Este de remarcat că, Autoritățile Vamale a Republicii Federale Germania, în răspunsurile sale expediate în adresa Seriviului Vamal al Republicii Moldova nu au indicat din ce cauză tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu ***** diesel, anul fabricării ***** nu este produs originar din Uniunea Europeană. Nu a fost indicată nici țara de origine a acestui tractor.

Serviciul Vamal a omis însă să aprecieze răspunsul oficial al Dilerului Uzinei ***** anexat de SRL„Asoio" la contestația din 14 octombrie 2022, potrivit căruia se confirmă că, Cap Tractorul de model *****, cu șasiul ***** este produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda), țară care este membră a Uniunii Europene.

În această situație apare o incertitudine care nu a fost soluționată de către Serviciul Vamal, pe de o parte se constată că autoritățile din țara de export (Germania) indică asupra faptului că tractorul pentru semiremorci nu este produs originar din Uniunea Europeană, însă pe de altă parte, producătorul indică asupra faptului că tractorul respectiv a fost produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda).

Deci, constată că Serviciul Vamal la baza procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022 a pus doar răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale Germania, fără a lua în calcul și informația prezentată de la producătorul oficial.

În acest sens, reclamanta face referire la normele Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul II, art.2 lit.c) potrivit căruia, „In scopul punerii în aplicare a acordului relevant, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: mărfurile originare din Spațiul Economic European (SEE) în sensul protocolului 4 la Acordul privind Spațiul Economic European. Se consideră că aceste mărfuri sunt originare din Uniunea Europeană, din Islanda, din Liechtenstein (1) sau din Norvegia („părțile SEE") atunci când sunt exportate din Uniunea Europeană, din Islanda, din Liechtenstein sau din Norvegia către o parte contractantă alta decât părțile la SEE".

În lumina celor expuse, este de remarcat că, Spațiul Economic European (SEE) reunește statele membre ale UE și cele trei state AELS care sunt membre ale SEE (Islanda, Liechtenstein și Norvegia) într-o piață internă reglementată de aceleași norme de bază.

Astfel, țara de producere care în speță este Regatul Țărilor de Jos (Olanda), fiind membră a Uniunii Europene, face parte din Spațiul Economic European.

Prin urmare, în sensul Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul II, art.2 lit.c), tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** este produs originar din Uniunea Europeană.

Totodată, potrivit Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul V, art.16 alin.(3), exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale din partea contractantă exportatoare în care se eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.l sau EUR-MED, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum și a îndeplinirii tuturor celorlalte condiții prevăzute de prezenta convenție.

Conform Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul V, art.27 pct.5, documentele menționate la articolul 16

alineatul (3) și la articolul 21 alineatul (5), menite să ateste faptul că produsele care fac obiectul unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori al unei declarații de origine sau al unei declarații de origine EUR-MED pot fi considerate produse originare dintr-o parte contractantă și îndeplinesc celelalte condiții ale prezentei convenții, pot consta, inter alia, în: certificate de circulație a mărfurilor EUR.l sau EUR-MED ori declarații de origine sau declarații de origine EUR-MED care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în părțile contractante conform prezentei convenții.

Astfel, importatorul SRL„Asoio" a prezentat Serviciului Vamal al Republicii Moldova, dovada că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca *****tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării *****, a fost produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda) prin prezentarea unei declarații de origine de la producătorul „PAF".

Prin urmare, în sensul normelor enunțate se constată cu certitudine că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** este produs de origine din Uniunea Europeană.

În aceste condiții, consideră că procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022 și decizia de regularizare ***** din 25 octombrie 2022 urmează a fi revocate, din motiv că organul vamal în mod eronat, în baza unor informații insuficiente și neclare, a constatat că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** nu este produs de origine din Uniunea Europeană.

Reclamantul consideră că organul vamal urma să aplice în mod direct prevederile Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene în beneficiul SRL„Asoio" și să constate conformitatea bunului importat cu prevederile Convenției.

Totodată, conform art.94 alin.(l)-(2) Cod administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Deși exista o incertitudine cu privire la originea tractorului pentru semiremorci importat de SRL"Asoio", de către organul vamal a fost emis un act administrativ defavorabil prin care au fost recalculate și majorate obligațiile vamale, fără a fi realizată audierea pe marginea faptelor date a reprezentanților SRL„Asoio", fapt care denotă existența unui grav viciu de procedură.

Conform art.4 Cod administrativ, dacă printr-un tratat internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte dispoziții decât cele prevăzute de legislația administrativă, se aplică dispozițiile tratatului internațional.

Iar, în corespundere cu prevederile art.36 alin.(2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

La examinarea acțiunii în contencios administrativ solicită instanței să aplice cazului jurisprudența CtEDO, și anume cauza Cakarevic contra Croației, fiind o situație similară cu cazul dedus examinării, și anume: în 1996, Biroul pentru ocuparea forței de muncă i-a acordat reclamantei ajutoare de șomaj pentru o perioadă determinată de timp, care a fost ulterior reînnoită până la o nouă notificare. În martie 2001, Biroul a constatat că aceasta a beneficiat de ajutoare în afara termenului de douăsprezece luni prevăzut de lege și a încetat prestarea acestora începând cu iunie 1998. Biroul a introdus o acțiune civilă împotriva reclamantei pentru îmbogățire fără justă cauză, solicitând rambursarea a aproximativ 2,600 de euro, împreună cu

dobânda legală, în baza prestațiilor de șomaj pe care Ie-a primit între lunile iunie 1998 și martie 2001. Tribunalele naționale au confirmat ordinul de rambursare. *Curtea Europeană a constatat, că* persoanele ar trebui să fie îndreptățite să se bazeze pe valabilitatea unei decizii administrative definitive în favoarea lor și pe măsurile implementate luate deja în realizarea acesteia, cu condiția ca nici beneficiarul și nici o altă persoană să nu fi contribuit din numele său la implementarea unei astfel de decizii luate sau implementate în mod greșit. Astfel, deși deciziile administrative ar putea face obiectul unei revocări pentru viitor, trebuia recunoscută legitimă așteptarea care să nu fie pusă la îndoială în mod retroactiv, cu excepția cazului în care existau motive opuse care cântăresc mai greu pentru realizarea interesului general sau interesul terților. Mai multe circumstanțe erau în favoarea recunoașterii poziției juridice a reclamantei ca fiind protejată de o **„***așteptare legitimă”* în sensul care făcea aplicabil articolul 1 din Protocolul nr.1. În primul rând, nu a existat niciun indiciu că reclamanta a contribuit la plata ajutoarelor ce continuase în afara termenului legal aplicabil. În al doilea rând, reclamanta era de bună-credință când a beneficiat de ajutoarele de șomaj. În al treilea rând, decizia administrativă nu conținea nicio mențiune expresă cu privire la faptul că, potrivit dispozițiilor legale relevante, titlul ar expira la o anumită dată. În al patrulea rând, a curs o perioadă îndelungată de timp după expirarea termenului legal în care autoritățile nu au reacționat, continuând să presteze plățile lunar. Aceste circumstanțe au fost în măsură să o determine pe reclamantă să creadă că este îndreptățită să primească aceste plăți. Prin urmare, având în vedere natura ajutoarelor ca sprijin actual pentru nevoile de bază ale subzistenței, reclamanta a avut așteptarea legitimă de a se putea baza pe plățile pe care le-a primit ca titluri la care era îndreptățită. Faptul că tribunalele au stabilit ulterior că plățile au avut loc în lipsa unei baze juridice în dreptul intern nu era, așadar, unul decisiv. Articolul 1 din Protocolul nr.1 era aplicabil. În privința proporționalității ingerinței, Curtea a reținut, că nu s-a presupus că reclamanta a contribuit la obținerea unor prestații în afara titlului ei juridic. Pentru că autoritatea competentă a luat o decizie în favoarea reclamantei și a continuat să efectueze acele plăți, reclamanta a avut o bază legitimă ca să presupună că plățile primite au fost unele corecte din punct de vedere legal. Nu era rezonabil să se conchidă că reclamanta trebuia să conștientizeze că beneficiază de ajutoare de șomaj în afara perioadei legale maxime. Autoritățile nu și-au îndeplinit obligația de a acționa în timp util și în mod corespunzător și consecvent. Chiar dacă plățile pentru indemnizațiile de șomaj pe care reclamanta nu ar fi trebuit să le primească au fost în întregime rezultatul unei erori a statului, reclamanta a fost obligată să restituie surplusul sumei plătite în totalitate, împreună cu dobânda legală. Prin urmare, nu a fost stabilită nicio răspundere din partea statului, iar acesta a evitat orice consecință a erorii sale, sarcina aparținându-i doar reclamantei. În concluzie, cerința impusă reclamantei de a rambursa cuantumul ajutoarelor de șomaj plătite în mod eronat de către autoritatea competentă după perioada legală maximă a echivalat cu o sarcină individuală excesivă pentru aceasta. În aceeași ordine de idei, remarcă că potrivit jurisprudenței constante a Curții, paragraful doi al articolului 1 din Protocolul nr. 1 trebuie examinat în lumina principiilor generale enunțate în prima propoziție și cere respectarea unui echilibru just între cerințele intereselor generale ale societății care sunt satisfăcute prin măsura în cauză și drepturile fundamentale ale persoanelor care sunt afectate prin această măsură. La stabilirea faptului dacă există un echilibru just, Curtea recunoaște că statul se bucură de o marjă largă de apreciere atât privind alegerea mijloacelor de implementare, cât și privind evaluarea faptului dacă consecințele implementării acestor măsuri sunt justificate în interes general de scopul realizării obiectului legii în cauză (a se vedea, spre exemplu, AGOSI v. Regatul Unit, hotărâre din 24 octombrie 1986, § 52). Echilibrul just nu va fi constatat dacă persoana vizată trebuie să suporte „o sarcină

individuală excesivă". Existența sau lipsa clauzelor compensatorii în legislația relevantă poate fi un factor important la aprecierea faptului dacă măsura contestată respectă echilibrul just necesar și, în special, dacă aceasta impune reclamantului o sarcină disproporționată (a se vedea, spre exemplu, Holy Monasteries v. Grecia, hotărâre din 9 decembrie 1994, § 71 și, în contextul specific al paragrafului doi al articolului 1, Immobiliare Saffi v. Italia, hotărâre din 28 iulie 1999, § 57).

La fel, consideră pe deplin pertinent și concludent, precedentul C.t.E.D.O., cauza Gladysheva vs. Rusia, unde înaltul for european, a statuat cu titlu de principiu că:

80. [...] greșelile și erorile autorităților statale, urmează să servească interesului persoanelor afectate, în special, unde alte interese conflictuale nu sunt la mijloc. Cu alte cuvinte, riscul pentru orice greșeală făcută de către Autoritățile Statale, urmează să cadă pe umerii Statului și erorile nu urmează a fi remediate din contul persoanelor vizate (a se vedea Gashi, citată *supra,* § 40, și, *mutatis mutandis,* Radchikov c. Rusiei, nr. 65582/01, § 50, 24 Mai 2007).

Într-o altă cauză pertinentă și concludentă (Moskal c. Poloniei, 15 septembrie 2009), C.t.E.D.O., iarăși a reținut cu titlu de principiu că:

73. Curtea, luând în considerare importanța justiției sociale, consideră că, ca principiu general, autoritățile publice nu urmează a fi private de posibilitatea lor de a corecta erorile comise, chiar și acele care rezultă din neglijența lor personală.

[...] În pofida acestor considerente importante, Curtea trebuie totuși să observe că, principiul enunțat *supra,* nu trebuie să prevaleze în situația în care un individ vizat urmează să suporte o sarcină excesivă, ca urmare a unei măsuri, care îl privează de un anumit beneficiu.

Dacă o anumită greșeală a fost comisă de către autoritățile statale de sine stătător, fără vinovăția persoanelor terțe, o abordare diferită a proporționalității urmează a fi luată în considerare, în scopul determinării dacă sarcina pusă pe seama petentului a fost una excesivă.

Este de menționat că, SRL„Asoio" este o persoană juridică de bună-credință, care a respectat întocmai indicațiile reprezentanților organului vamal, prezentând toate actele necesare și achitând toate obligațiile vamale de import.

SRL„Asoio", a avut o „speranță legitimă" că după acordarea tratamentului tarifar preferențial, de către organul vamal nu va putea fi solicitată achitarea unor obligații vamale suplimentare.

Mai mult ca atât, a curs o perioadă îndelungată de timp după expirarea termenului legal în care autoritățile nu au reacționat în nici un fel, ca într-un final peste 4 ani de zile să recalculeze și să majoreze obligația vamală de import.

La fel, consideră că, faptul că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** este produs de origine din Uniunea Europeană, este cert fiind probat prin certificatul de proveniență al mărfii. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale în speță, urmează a fi interpretate în favoare plătitorului vamal, adică în favoarea SRL„Asoio".

Cu privire la majorarea de întîrziere în mărime de 27300,88 lei calculată de organul vamal, nu este clar în baza cărui temei legal a fost calculată această penalitate, deoarece potrivit răspunsului autorităților germane, certificatului de circulație a mărfurilor*****din 24.07.2018 în baza căruia SRL„Asoio" a beneficiat de tratament tarifar preferențial, este autentic.

Astfel, este de menționat că SRL„Asoio" nu a încercat să denatureze careva date pentru a beneficia de tratament tarifar preferențial, iar obligațiile vamale au fost stabilite de către organul vamal.

În aceste condiții, se constată că organul vamal a pus în sarcina plătitorului vamal SRL„Asoio” propria sa eroare, ceea ce reprezintă o sarcină individuală excesivă ce urmează a fi suportată de către SRL„Asoio”.

Prin urmare, consideră că majorarea de întîrziere calculată este una ilegală și excesivă. Toate greșelile și erorile făcute de organul vamal urmează să cadă pe umerii Statului, dar nu urmează a fi puse în sarcina plătitorului vamal SRL„Asoio”.

În cadrul şedinţei de judecată din 31.03.2025 din partea avocatului Ilie Gîlca, fost depusă cerere de concretizare, prin care contestă și legalitatea deciziei adoptate în procedura prealabilă de către Serviciul Vamal ***** din 07.12.2022, prin care a fost respinsă cererea prealabilă(f.d.72).

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantei avocatul Ilie Gîlca, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA ***** din 27.12.2022, a susținut acțiunea în contencios administrativ depusă, în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul – Serviciul Vamal al Republicii Moldova, prin referința prezentată instanței la 14.02.2023, nu a recunoscut acțiunea reclamantei SRL„Asoio” și considerând-o neîntemeiată, a solicitat respingerea acțiunii.

În argumentarea poziției sale procesuale, autoritatea publică pârâtă a specificat că, în fapt, la entitatea reclamantă SRL”Asoio” s-a realizat analiza declarației vamale de import***** din 30.07.2018, ce a beneficiat de tratamentul tarifar preferențial, în baza „Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană”.

Tematica auditului/reverificării: verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial(preferința 200).

Astfel, s-a constatat, că „Asoio”SRL a importat de la ”AON Transporte”Gmbh, din Germania: „tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.”, cu valoarea statistică totală de 605056,24 lei, beneficiind de scutirea achitării taxei vamale în mărime de 8%, în baza certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018.”

Conform prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014)//în continuare - Acord//, la prezentarea dovezii de origine mărfurile importate în R.Moldova din Uniunea Europeană, beneficiază de tratament tarifar preferențial.

Regulile de origine aplicabile în cadrul Acordului sus-menționat sunt cele prevăzute de Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (în continuare Convenția PEM), la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr.111 din 28.05.2015.

Totodată, conform prevederilor art.19 alin.(1) al Legii R.Moldova nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, drept țară de origine a mărfii se consideră țara în care ea a fost obținută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de lege sau de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

De asemenea, potrivit art.16 „Documente justificative pentru mărfuri folosite” din Notele explicative privind protocoalele Pan-Euro-Mediteraneene privind regulile de origine ***** publicate in Jurnalul Oficial a Uniunii Europene ***** din 17.04.2007, „dovada de origine poate fi eliberată și pentru mărfuri folosite sau pentru alte mărfuri în cazul în care, din cauza timpului considerabil scurs de la data producției sau importării pînă la data exportului, documentele justificative uzuale nu mai sunt disponibile, cu condiția ca:(c) să nu existe indicii că bunurile nu corespund cerințelor regulilor de origine”.

Totodată, conform titlului VI „Metodele de cooperare administrativă” art.31 alin.(2) din Apendicele I la Convenția PEM: ”Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.

Astfel, în conformitate cu prevederile Protocolului II al Acordului, la data de 13.08.2019, biroul vamal Centru, a solicitat efectuarea verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a mai multor certificate de circulație a mărfurilor EUR.1, inclusiv și a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018.

Ca urmare, în baza scrisorii Serviciului Vamal al R.Moldova ***** din 26.11.2020, au fost recepționate răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale Germania ***** din 01.10.2020 și *****din 15.10.2020, prin care a fost comunicat faptul, că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018 este autentic, însă marfa („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.”) acoperită de acest certificat nu este produs originar din Uniunea Europeană, în sensul prevederilor Acordului, și în conformitate cu Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, fapt confirmat prin completarea, de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a rubricii 14 a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1, prin bifarea pătrățelului aflat în dreptul sintagmei „verificarea efectuată a demonstrat că certificatul respectiv nu întrunește cerințele referitoare la autenticitate și corectitudine”, astfel, pentru marfa importată, menționată supra, „Asoio”SRL, a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200).

Astfel, conform art.32 alin.(6) din Apendicele I a Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene “dacă există îndoieli justificate și în lipsa unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conține informații suficiente pentru a determina autenticitatea documentului respectiv sau originea reală a produselor, autoritățile vamale solicitante refuză, cu excepția unor circumstanțe excepționale, acordarea tratamentului preferențial.

Totodată, în baza art.26 alin.(3) Legea 1380/1997 cu privire la tariful vamal prevede: “mărfurile a căror origine nu este stabilită cu exactitate pot fi trecute peste frontiera vamală doar cu condiția achitării taxei vamale la cotele maxime ale tarifului vamal”.

În concluzie, riscul de atribuire incorectă a tratamentului tarifar preferențial se adeverește, astfel, conform răspunsurilor Autorității Vamale a Republicii Federale Germania ***** din 01.10.2020 și *****din 15.10.2020, s-a constatat că, agentul economic „Asoio”SRL a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200), deoarece marfa importată („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.”, acoperită de certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. *****din 24.07.2018) nu este produs originar din Uniunea Europeană, în sensul prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și

Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

În drept, indică că dreptul organului vamal de a efectua controlul ulterior îi este atribuit de legiuitor, în temeiul art.art.181^1, 202^1, 202^9 Cod vamal RM, HG nr.1000 din 17.10.2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale.

Conform art.181^1 Cod vamal: (1) Controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta. (2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art.127 alin.(10). (3) Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării și realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parțial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) și metode (control total, control selectiv, control electronic).(4) în termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile provenite din comerțul internațional sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operațiunile menționate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deține informații în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eșantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate. (5) Se interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare asupra unora și acelorași impozite și taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat este impusă de: A) comiterea unor erori, inclusiv procedurale în cadrul efectuării controlului ulterior, care au condus la anularea rezultatelor acestuia; b)examinarea contestațiilor depuse împotriva deciziei organului vamal sau acțiunii colaboratorului vamal; c) reorganizarea sau lichidarea persoanei controlate d) auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior; e) depistarea, după efectuarea controlului ulterior, a unor semne de încălcări vamale neidentificate în cadrul controlului ulterior precedent; f)constatarea elementelor constitutive ale infracțiunii de contrabandă sau ale altor infracțiuni; g) efectuarea unui control prin contrapunere.

Drept temei pentru efectuarea controlului vamal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.

(6)Controlul ulterior inițiat sau aflat în curs de inițiere urmează a fi încheiat printr-un raport dacă: a) persoana la adresa căreia a fost inițiat sau urmează a fi inițiat controlul ulterior a fost lichidată; b) persoana la adresa căreia a fost inițiat sau urmează a fi inițiat controlul ulterior nu este de găsit, iar informația de care dispune organul vamal este insuficientă și nu permite regularizarea situației. (7) Dacă după controlul ulterior rezultă că dispozițiile ce reglementează destinația vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, indiferent de nivelul și forma de control vamal aplicate anterior. (8) Serviciul Vamal aprobă modelul documentului necesar regularizării situației, precum și instrucțiunile de completare ale acestui document; (9) În cazul în care se constată apariția unei obligații vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferențele în minus sau restituie sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

În conformitate cu art.127^{11} alin.(1) lit.a) Cod vamal - obligația vamală apare, atât la import cât și la export, când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate.

În partea ce ține de competența organului vamal în întocmirea deciziei de regularizare, țin să menționez, că în conformitate cu (art.202^{3} alin.(1) lit.g) Cod vamal al RM) „ în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, să emită decizie de regularizare".

Deasemenea conform, art.127^{13}, Decizia de regularizare (1) Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției obligației vamale și a măsurilor de politică economică și care este obligatoriu din momentul aprobării de către conducerea organului vamal. (2) Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Suplimentar specifică, că decizia de regularizare reprezintă titlul executoriu pentru veniturile bugetului de stat și produce același efect ca și declarația vamală în detaliu, referitor la încasarea sau restituirea diferențelor constatate, care se întocmește în urma unui control și în rezultatul depistării unor încălcări (art.127 p.7 Cod vamal al RM).

În ceea ce privește calcularea penalităților, este prevăzut de art.129 alin.(2) Cod vamal, în coroborare cu art.228 al Codului fiscal RM nr.1163 din 24.04.1197.

În final, nu poate fi reținut argumentul reclamantei în ceea ce ține de temeiul juridic care a stat la baza emiterii deciziei de regularizare *****din 19.11.2021. În opinia reclamantei, la caz, urma a fi aplicat temeiul art.127^{2} alin.(1) lit.(a) Cod vamal RM, iar organul vamal i-a aplicat prevederile art.127^{11} alin.(1) lit.(a) Cod vamal RM.

În acest context, aduce la cunoștința instanței de judecată și participanților la proces, art.127^{2} Apariția obligației vamale la introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal (1) La introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal, obligația vamală apare în cazurile cînd: a) mărfurile pasibile de drepturi de import sînt puse în liberă circulație. Această normă este aplicabilă cazurilor cînd mărfurile puse în liberă circulație, se află sub supraveghere vamală și pînă la expirarea termenului, agentul economic intervine cu o cerere către autoritatea vamală pentru a efectua calculele drepturilor de import cu achitarea acestora.

Ceea ce ține de aplicarea prevederilor art.127^{11} Apariția obligației vamale în alte cazuri (1) Obligația vamală apare, atât la import cât și la export, și în următoarele cazuri: a) cînd, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate. Această normă este aplicabilă cazurilor cînd urmare controlului efectuat, se constată alte informații decât cele furnizate la momentul vămuirii. La caz, asistența Autoritatea Vamală a RM a obținut-o de la Autoritatea Vamală a Germaniei, prin scrisorile de asistență indicate supra.

Reiterează faptul, că autoritatea vamală (în situația litigioasă - Serviciul Vamal), conform legislației în vigoare reprezintă autoritatea care, reieșind din atribuțiile sale, exercită controlul asupra legalității importurilor în cadrul tranzacțiilor economice externe.

Reieșind din cele expuse, Serviciul Vamal, solicită în temeiul art.224 lit.f) Cod administrativ, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului, Barcar Cătălina, împuternicită în baza procurii n***** din 04.09.2024, nu a recunoscut acțiunea reclamantei SRL„Asoio", a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris, în

referința prezentată.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL„Asoio”, studiind referința pârâtului, ascultând explicațiile ambelor părți, cercetând probele administrate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor în coraport cu normele legale aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL„Asoio” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantă SRL„Asoio” este destinatara actului administrativ individual defavorabil contestat – deciziei de regularizare ***** din 25.10.2022 și această decizie este defavorabilă pentru reclamant, deoarece impune achitarea unor obligații vamale, precum și a penalităților calculate.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta SRL„Asoio” este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ, statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în judecată a fost precedată de adresarea reclamantei către Serviciul vamal al Republicii Moldova cu cerere prealabilă, prin care reclamanta a solicitat, pe cale extrajudiară, anularea deciziei de regularizare ***** din 25.10.2022 și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acesteia.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă ***** din 07.12.2022, Serviciul vamal al Republicii Moldova a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Instanța constată că reclamanta SRL”Asoio” și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, or, decizia adoptată în procedura prealabilă este emisă la 07.12.2022, iar reclamantul a depus acțiunea în contencios administrativ la 27.12.2022.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale refetitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta SRL”Asoio” este destinatara actului administrativ individual defavorabil, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, precum și lipsa dreptului vătămat, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – deciziei de regularizare ***** din 25.10.2022 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022 ca operațiune administrativă, care se contestă concomitent cu actul administrativ(art.15 alin.(2) Cod administrativ) și a deciziei adoptate în procedură prealabilă ***** din 07.12.2022, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform prevederile art.2 al Acordului „Cerințe generale în scopul punerii în aplicare a prezentului acord, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte: a) produsele obținute în întregime în una dintre părți, în sensul articolului 4”.

Conform prevederilor art.15 al Acordului ”Produsele originare dintr-o parte beneficiază, la importul în cealaltă parte, de dispozițiile prezentului acord la prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: (a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l, al cărui model

este prezentat în anexa III la prezentul protocol”.

Conform prevederilor art.16 al Acordului „Autoritățile vamale care eliberează certificatele de circulație a mărfurilor EUR.l iau toate măsurile necesare pentru a verifica statutul de produse originare al mărfurilor și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute în prezentul protocol. În acest scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat. Autoritățile vamale trebuie, de asemenea, să se asigure că formularele menționate la alineatul (2) sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea verifică dacă spațiul rezervat descrierii produselor a fost completat astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.”

Conform alin.(1) al art.2, Titlu II, Apendicele 1 al Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (în continuare Convenția PEM), la care Republica Moldova este parte „în scopul punerii în aplicare a acordului relevant, se consideră următoarele produse originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: (a) produsele obținute integral în partea contractantă.”

Conform alin.(l) al art.15, Titlu II al Convenției PEM „Atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile acordurilor relevante prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.l; b) un certificat de circulație a mărfurilor EUR-MED; c) în cazurile menționate la art.21 alin.(1), o declarație (denumită în continuare „declarație de origine” sau „declarație de origine EUR-MED”) întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele în cauză suficient de detaliat pentru a putea fi identificate.

Conform art.202^{2} alin.(1) și (5) Cod vamal, ”Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.”

În corespundere cu prevederile art.127^{11} alin.(1) Cod vamal ”Obligația vamală apare, atât la import cât și la export, și în următoarele cazuri: a) când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate; b) când una ori mai multe condiții ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinație vamală nu au fost respectate; c) cînd stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcție de destinația sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă; d) cînd lipsește informația, documentele sau/și persoana în gestiunea-căreia au fost înregistrate importuri ce au beneficiat de un tratament tarifar favorabil; e) cînd se emite sau se întocmește o dovadă de origine pentru mărfurile originare din Republica Moldova în sensul acordurilor de comerț liber, la căror producere au fost utilizate materiale neoriginare care nu au fost supuse taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent aplicabile, cu condiția că astfel de cerințe sânt prevăzute în aceste acorduri.”

Iar potrivit prevederilor art.202^7 alin.(2) Cod vamal, ”(2) Organele vamale pot determina cuantumul obligației vamale, precum și decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informațiilor de care dispun în următoarele cazuri: a) lipsa sau ținerea neconformă a contabilității; b) persoana controlată nu prezintă integral sau prezintă parțial documentele luate la evidență și rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202^5 alin.f); c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conținutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor; d) persoana controlată nu poate fi găsită la sediul juridic sau Ia subdiviziunile sale, e) obținerea rezultatelor cercetării (expertizei) de laborator a mărfurilor, prelevate în cadrul controlului ulterior; f) obținerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistență administrativă internațională.

Starea de fapt stabilită în cadrul examinării pricinii, după cronologia apariției circumstanțelor importante pentru soluționarea fondului cauzei, poate fi rezumată în felul următor:

Reclamanta SRL”Asoio” este o societate comercială, înregistrată la *****, cu scop lucrativ, având ca obiect principal de activitate: transporturi cu autobuze; transporturi terestre de călători; transporturi cu taxiul; intermediar pentru vânzarea unui asortiment larg de mărfuri.

La data de 30 iulie 2018, în baza declarației vamale de import ***** reclamanta SRL”Asoio” a importat în Republica Moldova, de la compania „AON Transporte”Gmbh din Germania, un tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca *****cu numărul de șasiu *****, motor diesel, fabricat în anul *****, în cantitate de 1 unitate, având o valoare statistică totală de 605.056,24 lei.

Importul a beneficiat de scutirea achitării taxei vamale în proporție de 8%, în baza certificatului de circulație a mărfurilor*****din 24.07.2018.

SRL„Asoio” a beneficiat de tratament tarifar preferențial pentru acest import, în temeiul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la data de 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 2 iulie 2014 (publicată în Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), aplicabil produselor originare din Uniunea Europeană.

Ulterior, Serviciul Vamal al Republicii Moldova (prin Biroul Vamal Centru) a inițiat un control ulterior și a efectuat o reverificare a declarației vamale de import *****din 30.07.2018, în scopul verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial în raport cu SRL„Asoio”.

Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, a fost efectuată reverificarea declarației vamale de import***** din 30.07.2018, ce a beneficiat de tratamentul tarifar preferențial, în baza Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial ***** din 18.07.2014), pentru produsele originare din Uniunea Europeană” în temeiul căreia „Asoio”SRL a importat de la „AON Transporte”Gmbh, din Germania un tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** 1 buc., cu valoarea statistică totală de 605056,24 lei, beneficiind de scutirea achitării taxei vamale în mărime de 8%, în baza certificatului de circulație a mărfurilor EUR.l ***** din 24.07.2018.

Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, în conformitate cu prevederile Protocolului II al Acordului de Asociere între Republica Moldova,

pe o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a solicitat efectuarea verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018.

Ca urmare, au fost recepționate răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale din Germania *****din 01.10.2020 și ***** din 15.10.2020, prin care a fost indicat(prin aplicarea unei bife în documentul tipizat) faptul, că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.l***** din 24.07.2018 este autentic, însă marfa („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.) acoperită de acest certificat nu este produs originar din Uniunea Europeană, în sensul prevederilor Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, și în conformitate cu Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan euro- mediteraneene, fapt confirmat prin completarea de către Autoritatea Vamală a Republicii Federale Germania, a rubricii 14 a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.l, prin bifarea pătrățelului aflat în dreptul sintagmei „verificarea efectuată a demonstrat că certificatul respectiv nu întrunește cerințele referitoare la autenticitate și corectitudine”, astfel, organul vamal din Moldova a concluzionat că pentru marfa importată, menționată supra, „Asoio”SRL, a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial.

În baza procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, a fost întocmită decizia de regularizare ***** din 25 octombrie 2022, prin care au fost recalculate obligații vamale în sumă totală de 85386,28 lei.

Nefiind de acord cu decizia susmenționată, reclamanta SRL”Asoio”, a contestat-o, și a anexat ca probă - răspunsul oficial al Dilerului Uzinei Daf(f.d.23), potrivit căruia se confirmă că, Cap Tractorul de model *****, cu șasiul ***** este produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda), țară care este membră a Uniunii Europene.

În acest context, instanța de judecată va sublinia că Normele Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr.111 din 28.05,2015, denotă în mod cert că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc, importat de către SRL„Asoio”, este produs originar din Uniunea Europeană și corect a beneficiat de tratamentul tarifar, neexistând nici un temei legal pentru emiterea deciziei de regularizare.

Serviciul Vamal și-a întemeiat procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022, în mod exclusiv pe răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Federale Germania *****din 01.10.2020 și *****din 15.10.2020 în baza cărora se indică că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1***** din 24.07.2018 este autentic, însă marfa („tractor rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** - 1 buc.) acoperită de acest certificat nu este produs originar din Uniunea Europeană.

Este de remarcat că, Autoritățile Vamale a Republicii Federale Germania, în răspunsurile sale expediate în adresa Seriviului Vamal al Republicii Moldova nu au indicat din ce cauză tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu ***** diesel, anul fabricării ***** nu este produs originar din Uniunea Europeană. Nu a fost indicată nici țara de origine a acestui tractor.

Pe când reclamantul a prezentat probe certe și clare, și anume răspunsul oficial al Dilerului Uzinei ***** anexat de SRL„Asoio” la contestația din 14 octombrie 2022, potrivit căruia se

confirmă că, Cap Tractorul de model *****, cu șasiul ***** este produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda), țară care este membră a Uniunii Europene.

Potrivit normelor Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul II, art.2 lit.c) „In scopul punerii în aplicare a acordului relevant, se consideră că următoarele produse sunt originare dintr-o parte contractantă atunci când sunt exportate către o altă parte contractantă: mărfurile originare din Spațiul Economic European (SEE) în sensul protocolului 4 la Acordul privind Spațiul Economic European. Se consideră că aceste mărfuri sunt originare din Uniunea Europeană, din Islanda, din Liechtenstein (1) sau din Norvegia („părțile SEE") atunci când sunt exportate din Uniunea Europeană, din Islanda, din Liechtenstein sau din Norvegia către o parte contractantă alta decât părțile la SEE". În lumina celor expuse, este de remarcat că, Spațiul Economic European (SEE) reunește statele membre ale UE și cele trei state AELS care sunt membre ale SEE (Islanda, Liechtenstein și Norvegia) într-o piață internă reglementată de aceleași norme de bază. Astfel, țara de producere care în speță este Regatul Țărilor de Jos (Olanda), fiind membră a Uniunii Europene, face parte din Spațiul Economic European.

Prin urmare, în sensul Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul II, art.2 lit.c), tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** este produs originar din Uniunea Europeană.

Totodată, potrivit Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul V, art.16 alin.(3), exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale din partea contractantă exportatoare în care se eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.l sau EUR-MED, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum și a îndeplinirii tuturor celorlalte condiții prevăzute de prezenta convenție.

Conform Convenției Regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, Apendicele I, Titlul V, art.27 pct.5, documentele menționate la articolul 16 alineatul (3) și la articolul 21 alineatul (5), menite să ateste faptul că produsele care fac obiectul unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori al unei declarații de origine sau al unei declarații de origine EUR-MED pot fi considerate produse originare dintr-o parte contractantă și îndeplinesc celelalte condiții ale prezentei convenții, pot consta, inter alia, în: certificate de circulație a mărfurilor EUR.l sau EUR-MED ori declarații de origine sau declarații de origine EUR-MED care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în părțile contractante conform prezentei convenții.

Astfel, importatorul SRL„Asoio" a prezentat Serviciului Vamal al Republicii Moldova, dovada că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca *****tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării *****, a fost produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda) prin prezentarea unei declarații de origine de la producătorul „PAF".

Prin urmare, în sensul normelor enunțate se constată fără nici un dubiu rezonabil că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca ***** tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării ***** este produs de origine din Uniunea Europeană. Respectiv, în circumstanțele speței, instanța de judecată conchide că autoritatea vamală din Republica Moldova, nu putea să impună reclamantei spre plată obligații vamale suplimentare.

Art.16 Cod administrativ prevede: (1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii

atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare

Art.137 Cod administrativ prevede: (1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. (3) Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Art.225 alin.alin.(1), (2) Cod administrativ prevede: (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Bazându-se pe prevederile normelor legale precitate, instanțe de judecată concluzionează că autoritatea publică pârâtă a depășit limitele dreptului său discreționar, deoarece nu a luat în considerație toate faptele relevante și și-a exercitat dreptul său discreționar contrar scopului acordat prin lege. Or, în speță, scopul Legii este de a facilita activitatea reclamantei, acordând acestuia dreptul de a beneficia de tratament tarifar preferențial, impunând anumite condiții, în speță: condițiile impuse de legiuitor au fost respectate de către reclamantă SRL”Asoio” – ea a prezentat certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 și probe care confirmă originea bunurilor acoperite de respectivul certificat. Mult ca atât, ulterior, în vederea înlăturării dubiilor constatate în cadrul procedurii de reverificare a declarațiilor vamale, reclamanta a prezentat probe certe care confirmă că tractorul rutier pentru semiremorci, uzat, marca *****tip: ***** model ***** șasiu *****, diesel, anul fabricării *****, a fost produs în Regatul Țărilor de Jos (Olanda) prin prezentarea unei declarații de origine de la producătorul „PAF”. Respectiv, menținerea în vigoare, în circumstanțele speței deciziei de regularizare este de natură să încalce dreptul reclamantei de proprietate, protejat de art.1 Protocolul 1 CEDO, în sensul autonom al termenului ”bun” în accepțiunea CtEDO. Or, există riscul ca reclamanta să fie deposedată, fără temei legal de suma de 85386,28 lei, impusă spre plată în baza deciziei contestate.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.a), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acţiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL”Asoio” împotriva Serviciului

vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, se admite.

Se anulează *operațiunea administrativă* – procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale *****din 30.09.2022 și *actul administrativ individual defavorabil* – decizia de regularizare ***** din 25.10.2022, precum și *decizia adoptată în procedura prealabilă* – ***** din 07.12.2022.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia